

Luulaja meänkielen hallintokunnaksi

Maikuukauden aivan viimeisinä päivinä Luulajan fyllmäktige otti päätöksen ette Luulajasta tullee meänkielen hallintokunta.

– Meänkieli on minunki syänen kieli. Minun syämässä oon kaksi kamaria ja yksi niistä selvästi kuuluu meänkielele, sanoo Margaretha Lindbäck, Luulajan kunnanfyllmäktigen puhheenjohtaja.

Tarkoituksessa ette nostaa intoa tähän tärkeään fyllmäktigen päätökseen

STR-T järjesti yhdessä nuorten järjestön, Met Nuoret-förpyntin kanssa, jotaki päivää ennen Strandin Galleriassa Luulajan keskustassa yhen tilasuuen, missä oli mysiikkiä, kylttyyriä ja sinne kuttutuitten poliitikkeritten keskustelua ja tämän jälkhiin vielä presskonferensi. Luulajadelegasjuunissa oli matkassa Bengt

Niska, Pajalan entinen kunnanjohtaja. Hälle tämä päätös ei ollu mikhään yllätys:

– Se oli luonolinen ja ittesthäänselvä päätös jos aattelee Luulajan kylttyyri- ja kielitilanetta. Luulajassa on enämpi toornionlaaksolaisia jotka puhuvat meänkieltä ko mitä on yhtensä Toornionlaakson kunnissa, sanoo Bengt Niska.

Ette siitä nyt tullee meänkielen hallintoalue tarkoittaa muun muassa sitä, ette kunta pittää järjestää esikoulutoimintaa ja vanhustenhoittoa meänkielillä ja yksityiset kansalaiset saava käyttää meänkieltä koo heilä on asiaa kunnale eli virastoile. Kunta saapi valtionpiitraakia niistä lisäkustanuksista jotka seuraava tästä.

– Se oli aivan fantastista ette kaikki puolueet olit myötä päätöksessä. Ei syntyny keskustelua eikä

tullu yhtään reservasjuunia. Meilä on nyt suuria toihveita tästä tulevasta työstä, sanoo Margaretha Lindbäck.

Ensimmäinen päivä aprillia 2015 hakuaika liittymisestä meänkielen hallintokunnaksi jo vuona 2016 mennee umpeen, mutta Margaretha Lindbäckin jälkhiin kunta tullee olheen valmis hakemuksen kansa hyvissä aijoin.

– Tärkeintä on ette meilä on suuri majuriteetti matkassa ja mie uskon kansa, ette net 20 000 henkeä, jotka puhuva meänkieltä Luulajassa, tukeva päätöstä, sanoo Margaretha Lindbäck.

– Sen näkkee täälä Luulajassa mikä sisänen voima kielessä ja kylttyrissä on.

Joka paikassa kaupunkissa, föreeninkissä, eri laitoksissa ja kunnan virastoissa on meänkieltä puhuvia ihmisiä. Jos mie



Bengt Niska, STR-T, Margaretha Lundbäck, Luulajan kunnanfyllmäktigen puhheenjohtaja, Luulaja, Eva Törmä, Met Nuoret ja Tore Hjorth, STR-T:n puhheenjohtaja.

Kuva: Hasse Stenudd

kävelen kaula Luulajassa, käyn kaffelassa eli jos mie liikun kaupunkintalossa,

niin joka paikassa mie kuulen tätä elävää kieltä, sanoo Bengt Niska.

Hasse Stenudd

Käänös: Erling Wande

Nuoret ottavat siiaa STR-T:n styyrelsissä

Ko STR-T aprillissä piti vuosikokouksen valitettiin riksförpyntin styyrelshiin neljä uutta henkeä, kolme niistä nuoria, mikä ratkasevasti laskee styyrelsin keskiikkää.

– Meilä on aika mulistava toimintavuosi takana, toiminta on kohonu ja hallituksen remissiinstansina olema eri aikhoiin saahnee mennä ulos ja informeerata minuriteetitten oloista, sanoo Tore Hjorth, STR-T:n puhheenjohtaja.

STR-T:lä on tulevaisuussaki tärkeännä tavotheena ette värvätä lissä jäseniä, aikoina ko aina pienempi osa ihmisistä halua käyttää voimaa ja intressiä palkatomhiin föreeninkihomhiin. Mutta tämä saattaa tapahtua muun muassa informasjuuniräffilä, osalistumalla festivaahliin

ja markkinohiin, joissa on kylttyyritapahtumia ja informasjuunia. Erityisesti on tärkeätä nostaa framile nuoria toornionlaaksolaisia.

Tärkeätä on kansa, 2014-vuen kongressin jälkhiin, ette saa käynthiin uusia paikalisosastoja ja sitoa lujempia yhteyksiä nykyishiin paikalisosatoihin.

– Met näemä kansa, ette paikalisosastot yhdessä muitten aktöörin kanssa saattava saa käynthiin koulutusta kansalisesta minuriteettilaista, sanoo Maja Mella.

Yhistys aikoo aktiivisesti vaikuttaa virastoihin, joila on erityinen ansaari koulutuskysymyksissä, niinku Kouluvirasto ja Koulutarkastus. STR-T aikoo kansa parantaa yhteistoimintaa esimerkiksi Tornionlaakson teatterin, Tornedalsgilletin, Meänmaan, Norske Kveners

Forbundin, Tornionlaakson neuvoston, ja muitten kansa.

Svenska Tornedalingars Riksförbund –Tornionlaaksolaiset ja sen vuosikongressi saatto olla ilonen siitä, ette ensimmäistä kertaa saatettiin ottaa vastaan ja tervehtiä uutta nuoritten förpyntiä, Met Nuoret, tervetulleeksi

kongresshiin.

Uusia styyrelsissä ovat Daniel Särkijärvi, Kainus, Eskil Radkvist, Koutojärvi, Viktor Fors-Mäntyranta, Pajala, sekä Johanna Sirkka, Pajala, jotka kansa on myötä STR-T:n nuoritten förpyntin styyrelsissä, Met Nuoret.

Hasse Stenudd

Käänös: Erling Wande



Tore Hjorth saatto tervehtiä vasta järjestetyn nuoritten förpyntin ja sen puhheenjohtajan Eva Törmän Pajalasta tervetulleeksi STR-T:n vuosikongresshiin.

Kuva: Hasse Stenudd

Resyrsinä saihraalassa

Marianne Snell keijulee mysiikin tahissa ko Janne ja Frecka pellava yhdessä tilaisuudessa jonka toornionlaaksolaiset järjestivä jotaki päivää ennen päätöstä ette Luulajaki liittyy hallintokunnitten joukkoon.

– Minun työssä Sunderbyn saihraalassa met emmä pärjäisi ilman meänkieltä, sanoo Marianne Snell, jolle tarjotaan kruuamakkaraa ja Kangoosen kakkoja.

Marianne Snell on toornionlaaksolaislähtönen luulajalainen, joka laulaa ja sanoo ette hään aivan vapisee mysiikistä, jota hään lapsena kotona Toornionlaaksossa sai hänen isän kautta, joka on jo kauon aikaa ollu poismenny.



Marianne Snell, Luulaja.

Kuva: Hasse Stenudd

– Se on nyt tärkeä, ette Luulajan kunta ottaa halthuunsa meänkielen, sanoo Marianne, joka selittää ette hään on töissä läänin suurimassa siukkatuala, Sunderbyn saihraalassa.

– Sielä met emmä pärjäisi ilman meänkieltä puhuvaa henkilökuntaa. Met olema saihraalassa suuri resyrsi, sanoo Marianne Snell, jonka toihveet ei siitte kuitenkaan tarvintee jää hävettäväiksi.

● Ei niinku mikä kesä hyänsä

Katton klasista ulos kotona rymmissä ja näen keijaavia koijuja ja huomaan ette heti kesä oon viimen täälä. Kesä jota olen oottanu koko märän talven. Tämä onni tulevalle aijalle oon syvästi juurtunu kläpistä saakka ko sitä räknäsi päivät eksaamipäihvään ja siihen toivothuun kesäluphaan. Nyt se ei ole mikä kesä hyvänsä. Kevvääilä olin matkassa panheen käynthiin meän oman nuorten förpyntin, Met Nuoret, ja se tuntuu ette olen kääntäny plaavia omassa reisussa ette löytää sen itentiteetin joka ei aina ole ollu päivänselvä.

Ko mie kasusin ylös se ei ollu fiini puhua meänkieltä ja ei ees suomen suomi ollu mikhään monen mielestä. Kläppinä mie olin aina nuuka sanhoon ette mie en vain puhunu meänkieltä mutta SUOMEA. Se tuli hankalamaksi ko sitä oli yhdessä kaveritten kans suomenpuolela jotka ihmettelit

sitä kieltä jota käytin. Mie en ihmetelly, mie häpesin. Mie yritin kaiken ette näpätä suomalaisia slangisanomia ja yritin harjottaa pois "h:n" sanoista.

Käänös tuli kesälä 1999 ko olin matkassa Tornionlaaksonteatterin näytelmässä "Ilonen lohi". Teatterin kautta opin sen mitä en ollu oppinu koulussa, meän kielen ja kylttyyriin histuurian. Meänkieli oon nyt hyväksyty minuriteetikieli ja met saama tunnustuksen ko teeveessä lähätethään ohjelmi meänkielälä, viranomhiset antava palvelua meänkielälä ja joku vuosi aikaa ko mie hain työtä ja piin kirjoittaa arpetsförmeetlinkhiin sisäle mie sain panna neljä kieltä minun meriittilistale. NELJÄ! Mikä onni! Mie en tiä kunka monta kertaa olen saanu kuula ette meänkieltä ei räknätä omaksi kieleksi. Nyt se oon päätetty ette Luulaja tullee hallintakunta meänkielälä. Se tekke minun

ylpeäksi ja iloseksi ette met viimenkhään olema saahnee sen tunnustuksen tällä histuurialisella päätöksellä ja ette se meän käynti lopula maita Strand Galleriassa anto niin hyvän tuloksen.

Met Nuoret förpyntin kautta olen huomau ette niilä jotka oon nuoremat minua (90-luvunlaiset) oon ero mielipitheissä. Meän päämäärä oon ette elävyttää kielen. Saa nuoret käyttämhään, halvamaan oppia, puhua ja olla ylpeät heän taustasta. Tuuli puhaltaa oikehaan suunthaan, vaikka vielä heijosti, mutta heti meillä tullee olheen täysi tuuli purhjeissa ja met karistamma läpi nuorten toornionlaaksolaisten syämet niinku meän kunniajäsen Charlotte Kalla ko se spyrttasi Sotjin stafetissä.

Johanna Sirkka, johtokuntajäsen STR-T ja Met Nuoret
Käänös: Märta, Karin ja Linnea Nylund



Konkressi jako stipenttiä



Vasemalta: Tore Hjort, puhheenjohtaja STR-T, Maja Mella, toiminanjohtaja STR-T, Fredrik Isaksson, Juhonpieti ja Kerstin Kruukka, Kangonen. Gerd Stridsman ei ollu paikan päällä.

Kuva: Hasse Stenudd

STR-T jako konkressissä tavan mukhaan eri stipenttiä. Pruuaama ja freistaama stipentin oli ansainu Kangoosen Gerd Stridsman ja Kerstin Kruukka joka mutiveerinkin mukhaan oon pruaanheet uusia teitä ette tehä työtä meänkielen revitaliseerinkin kans.

Niitten tavotheena oon aina ollu ette antaa etheenpäin heän syämenkielen nuoremille sukupolville. Mutiveerinkissä lukkee vielä ette "Piiain heän työn parhaiten huomaa ja kuulee, ko moni siitä niin sanotusta menetetystä sukupolvesta, jotka ei aktiivisti ole käyttäny kieltä, nyt puhuva meänkieltä niinku ei olis muuta tehnee".

Aikuisten kylttyyri-stipenti
Fredrik Isaksson oon nuorista vuosista saakka, väsymättä tehny työtä tornionlaaksolaisen my-

siikin kans. Hän oon ollu myötä nostamassa framile ja säilyttämässä sitä tornionlaaksolaista lauluaareta ja sitä kieltä joka oon Fredrik Isakssonin syäntä lähimpänä, meänkieltä. Muun muassa näin lukkee mutiveerinkissä aikuisten kylttyyristpenhtiin. Stipenttiepreivi vielä jatkaa:

"Ko tämä virtyoosi käsittellee hänen instrymenttiä, jos se vaikka olis se kaksrivinen hanuri eli sitä isompaa vetopeliä, niin hän näyttää semmosta taitoa ja kikkeliä sormia että entiset Lovikk-anvanthun kutojat olisit tulheet mustasukkaseksi.

Hänen nykyä tapa olla, lavan päällä ja ulkopuolela sitä, tekkee riikinpelimannista Fredrik Isakssonista hyvän etustajan meile tornionlaaksolaisile, niin kotikylissä ko ette isossa, laajassa maailmassa".

Hasse Stenudd

STR-T

PRENUMERATION/ADRESS-
ÄNDRING/REDAKTION:
TILAUKSET/OSOTEMUUTOS/
TOIMITUS:
STR-T
Aapua 6, 957 94 Övertorneå
Tel: 0927-240 74
Fax: 0927-240 85
E-post/sähköposti:
info@str-t.com
Hemsida/kotisivu:
www.str-t.com

Redaktör/toimittaja:
Hasse Stenudd
hans.stenudd@str-t.com

BANKGIRO: 669-2230
TILINUMERO:
Ylitornion osuuspankki 553300-430574
PRIS/HINTA: 150 SEK/17 EURO
(inklusive medlemsavgift/jäsenmaksu sisältyy)
UTGIVARE/JULKASIA:
Svenska Tornedalingars Riks-
förbund-Tornionlaaksolaiset

Julkasuperiaatheet

Tämä jällaa METHiin lähätettyjä materiaalia. Toimituksela oon oikeus lyhentää tekstiä. Selviä tekstivikoja saatethaan korjata. Toimituksela oon oikeus vaphaasti kääntää tekstit. Kirjottaja saapi olla anonymi, mutta toimisto häätyy saaja nimen. Met emmä lähätä takasi meile lähätettyä materiaalia, jos omistaja ei sitä vaai. METavisin tavote oon ette julkasta meänkielen kaikila varieteetilä olevaa tekstiä. Avisin pyrkimys oon olla kieltähoitava niin kauas ko maholista.

Publiceringsprinciper

För till METavisi insänt material gäller följande. Redaktionen förbehåller sig rätten till att förkorta insända texter. Uppenbara felaktigheter i språket kan rättas. Redaktionen har rätt att fritt översätta texten. Skribent har rätt att vara anonym, men namn måste uppges till redaktionen. Insänt material returneras ej om inte skribenten särskilt ber om det.

METavisi har som målsättning att publicera innehåll på de varieteter som finns i meänkieli. Tidskriften har ambitionen att vara språkvårdande så långt det är möjligt.

Laulu yhdistää meänkieliset Uumajassa

– Ette laulaa oon yksi hyvä tapa oppia ja keskustella kielestä, sanoo Astrid Kruukka, Junosuannosta, ko hän oon käymässä Uumajan Tornionlaaksolaisten viehraana, Tegin seurakuntatalolla.

Ja lauluillan aikana Astrid ja nelisenkymmentä henkeä laulava yhdessä ja keskustelevala vilkkaasti kielestä.

Astrid Kruukka saarnaa hänen taustasta ja antaa tietää että hän oli yksi lauluryhmästä Sisaret, jotka aikohnaan alotti uran ko raatii tartti paikallista musikkia. Ja Astrid Kruukka korostaa myös ette hän oon 55 vuotta.

– Se oon tärkeä tietää ko suunile minun ikäsistä mennee se raja ette kukka vielä puhuu meänkieltä, Astrid, joka oon friitiitspekakooki Pajala Smedskullanilla, sanoo.

Niinään se ilta lähtee käynthiin ja heti ensimmäisen laulun, ”Hyvän illan”, jälkhiin tullee tänkkapääta: Miksikäs se sanothaan... ”ei pitä lakata”? Ja toisen laulun, ”Kryymaa”, loppuessa keskustellhaan ja joku vielä mainittee että sitä myös käskethiin ”ryytimaaksi”.

Erikoinen tunnelma

Gunnel Appelblad, syntynyt Hjærtström Lovikassa, sanoo että hällä oon ollu erikoinen tunnelma ja iso kaipu ette saaha tulla yhteen tornionlaaksoilaiten ystävitten kans.

– Mie olen asunu 53 vuotta Uumajassa ja tämä ilta kasta minun juuria, Gunnel Appelblad sanoo, kaffirastin aikana.

Heti laulethaan loruja joihin Astrid oon laittanu oman musikin, siihen seuraa laulua ja liikuntaa ja naurut oon lähelä. Tulleehan sielä muun muassa Nylundin sisaritten kääntämä laulu ja myös Bertil Isakssonin ”Missä hilla kukkii”. Meänkielisen virsitten päälle tullee lopuksi Jordin kappale ”Onhan meilä vielä kieli”. Ko väki oon kävely ulos Uumajan valoshaan keväyöhön, niin mie kysyn Astrid Kruukkalta ette saahnee antaa häälle vielä kieli?

Sytyttänny toihveen

– Joo, kyllähän se meilä vielä oon kieli. Se riippuu ainuasthaan jos met kehtaama tehä työtä sen puolesta. Nuorisjärjestö Met Nuoret oon sytyttänny mulle toihveen. Ette sielä vielä oon ja tullee nuoria oon mukava asia.

Hänen mukhaan oon jonku verran resyrsejä ja oon vielä maholista tehä erilaisia satsauksia niinku esimerkiksi vaatita koulutusta meänkielelä.

– Mutta nyt se oon meistä kiini. Nämät satsaukset ei meinaa mithään jos met emmä itte ole följyssä, kieli kuolee, Astrid Kruukka sanoo.

Hänen oma tyttölapsi sai vauvasta saakka konsekventisti kuula vain me-

änkieltä. Astrid ja hänen mies olit aivan varmoja ette lapsi aikohnaan tullee saahmaan ruottin kielen. Myös silloin ko siihen sattu toisia lapsia jotka ei puhuhnee muuta ko ruottia, vanhemat puhut meänkieltä lapsele.

– Se oon tärkeätä ette päättää jo ennen lapsen syntymistä ette antaa sille meänkielen. Ja meän lapsi, Elina, oon ittekki ylpeä siitä. Vaikka ruottinkieli tänäpäivänä kouluitten kautta oon vahvempi niin hänen mielestä meänkieli kuitenkin oon se lempikieli, Astrid Kruukka sanoo.

–Mie olen myös ylpeä siitä mitä met olema saahnee antaa häälle.

Hasse Stenudd



Laulut saapii käynthiin keskustelut kielestä, Astrid Kruukka sanoo ko hän viehrailee Uumajan tornionlaaksolaisia. Kuva: Hasse Stenudd



Gunnel Appelblad ja Harriet Kuoppa, kummakki lähtösin Tornionlaaksosta otti ossaa lystikhäästi tornionlaaksolaisheen lauluilthaan Uumajassa.

Kieli ei ainuasthaan ole informasjuuniväline



Hannu Alatalo, Meänmaayhistyksen puhhenjohtaja, Tornionväylän itäpuolela.

Kuva: Hasse Stenudd

– Minusta ei kunnioteta tätä museota, joka nimelthänki oon Tornionlaakson maakuntamuseo, eikä meän yhteistä historiata, kulttuuria ja kieltä, ko ei saaha aikhaan kylttejä museossa meänkielelä, sanoo Hannu Alatalo, joka oon Meänmaayhistyksen puhheenjohtaja, Tornionväylän itäisellä puolela.

Torniossa siattee Tornionlaakson maakuntamuseo ei ole tähhään mennessä hyväksynny muun muassa Meänmaayhistyksen vaatimusta että museossa laittaa informa-

sjuunia ja kylttejä myös meänkielelä. Meetiassa on käyty vilkasta keskustelua tästä.

Hannu Alatalo joka kansa oon myötä Tornion kylttyyriautakunnassa, oon kuitenkin toifheessa ette asia järjesty.

– Tästä vielä keskustellhaan tulevissa kulttuurilautakunnan kokkousissa. Minusta ei tämä ole liian suuri pyyntö että ihmiset joila oon niin paljon yhteistä, kummalaki puolen raijaa, saavat informasjuunin myös sillä kielelä mitä täälä aina oon poristu, Hannu Alatalo sanoo.

– Met olema aina

porissu että se mikä meitä yhdistää oon meän pitkä yhteinen historia, sama kieli ja kulttuuri. Tässä asiassa pittää selvästi huomioija sen pitkän yhteisen historian.

Hannu Alatalon mukhaan pittää nostaa meänkielen, suomen- ja ruottinkielen rinnale ja hän painostaa ette kieli oon yksi elementti meän yhteisessä kylttyyriassa.

– Kieli ei ainuasthaan ole informasjuuniväline. Se sisältää omia koodia jota ei saata ilmasta ruottin- eli suomenkielelä, tuumaa Hannu Alatalo.

Hasse Stenudd

Kielen siirtyminen lapsile oon tärkkhein

Kielentutkija Laura Arola puhu Matarinkissä meänkielen vakavasta tilanteesta ja miten kielen pelastaa tuleville polville.

– Lapsi ainuasthaan oppii puhumaan meänkieltä jos joku puhuu sitä sille aina. Nyt oon kiire saaha kaikki resyrsit käythöön, Laura Arola sanoo.

Ko Hilja Byströmin päivä aprillissä järjestettiin Matarinkissä seittemänen kerran niin kirjailija Bengt Pohjanen ihmetteli ette miksi tästä Tornionlaakson ensimmäisestä kaunokirjailijasta ei ole saanu koulussa kuula mithään.

– Mie löysin Hiljan ensimmäisen kirjan, ”Byn”, ja luin myös itkussa hänen trilokian. Meilä tornionlaaksolaisile hään oon meän oma Dostojevski, Bengt Pohjanen sanoo.

Monesta eri luenoista tältä päivältä, mainima erityisesti Oulun yniversiteetin Laura Arolan luento, joka käsitteli sitä ette miten met saatama antaa meänkieltä lapsile. Laura ei säästänny kruutia ko hän selvitti minkäläisten prupleemitten eessä seisoma:

Mäenkieltä aina

– Se ei meinaa mithään jos lapsi taakiksessa eli esikoulussa saapi tiiman viikossa kuula meänkielä lauluja ja loruja, Laura Arola sanoo.

Hän haluaa korostaa ette lapsi ainuasthaan oppii puhua kielen jos joku puhuu sitä sille aina. Hänen tutkimuksessa oon tullu framile ette vain 20 prosenttia niistä jolla oon meänkieli äitinkielenä puhuu sitä lapsile. Ja kaikila lapsila jolle puhuthiin

meänkieltä oli toinen vanhemista suomesta. Aivan välttämätön asia oon ette kieltä käytethään kotona eli lähiympäristössä ja ette sitä käytethään päivähoi-ossa eli koulussa.

– Tärkeätä oon ette lapsela oon aikuinen joka alusta saakka kaikissa tilanteissa aina systemaattisesti puhuu meänkieltä ja ei vaiheta kieltä jos esimerkiksi käyppi kaupassa eli vaikka lääkäriissä.

Kaikki tukehmaan

Laura Arola meinaa ette nyt oon kiire ette saaha kaikki resyrsit käythöön ja ette tukea ja kannattaa niitä jotka saattava puhua meänkieltä kotona. Tähän tarttethaan tietoa. Useasti lapsi ei halva puhua uutta kieltä mutta ei lapsi saa määrätä koska se syöppi kompiaisia, niin se ei



Laura Arola, Oulun yniversiteetistä.

Kuva: Hasse Stenudd

saa määrätä mitä kieltä puhuthaan, sanoo Laura Ahola.

Eri tapoja opettaa lapsela kielen oon lukeminen, leekata lapsen kans, pelata eri peliä, kattoo filmiä

yhessä, tapahtumista keskusteleminen ja ette myös järjestethään lapsen hyväksi koulukirjoja meänkielälä.

– Lapsela saattaa antaa lahjan vaikka ei

ole itte sitä saanu. Kielen siirtyminen lapsile oon ensimmäisenä, kaikki muu tullee sen jälkhiin, Laura Arola sanoo.

Hasse Stenudd

Neuottelu suurenus-klasin alla

Tähään asti Jellivaaran neuottelukyryppi, koostunheena kansalisten minuriteettien jäsenistä, oon priuriteeranu aktiviteettiä lapsile ja vanheemille.

– Met olema jakahneet piitraakia föreeninkille ja yksityisile, mutta meilä oon nyt tätä korkeamat tavoheet, sanoo Lena Helin, Jellivaaran kunnan minuriteettiasioitten hoitaja.

Ko uutta Jellivaaraa alethaan rakentamhaan tämä neuottelukyryppi oon yksi luonolinen aktööri. Se oon mm. jättänny mielipitheitä siitä, mitä eriliaisia tarpeita saamelisela, ruottinsuomalaisela ja toornionlaaksolaisela minuriteetilä oon olemassa.

– Met olema kunnan puolesta pyytänhee yytreetninkin siitä, minkä kansa meile neuoteltkrypissä olis tärkeintä tehä työtä, sanoo Lena Helin.

Nyt oon pyyetty yytreetninkin siitä, mitä vaatimuksia pitää täyttää, ko haethaan rahhaa minuriteettirahapotista. Minuriteettiasioitten hoitajanna Lena Helinille oon valtuutettu jakkaa ulos yhen perussumman vastaavan piitraakin.

– Sen jälkhiin ko met olema tarkemin määränheet jakokriteerit, neuottelukyryppi saattaa alkaa hoitamhaan tärkempiä asioita, niinku kylttyyriä ja lasten ja vanheemitten ihmisten aktiviteettiä, Lena Helin sanoo.

Hasse Stenudd
Käänös: Erling Wande

Visjuunia yhtheisestä minuriteetikoulutuksesta

Ennen viimi viikon verkoträffiä Jellivaarassa Norrbottenin kuntanliiton, läänin kymmenten kansalisten minuriteettiasioitten valtuuskunnitten ja Maakäräjitten välillä, Kuntaliiton Roger Kempainen oli ollu vastahakonen heän osanothoon seminaarissa. Mutta sieltä lähti takasi täyen paranuksen tehny Roger Kempainen, jolla nyt oli aivan uuet visjuunit tästä verkostosta.

– Hoksasin, ette met saattasimme yhdessä Norrbottenin läänin maakäräjitten kansa viä ulos tietoa minuriteetistä meän työntekijöile kunnissa ja maakäräjillä, Roger Kempainen sanoo.

Jellivaarassa hällä oli selvä tunto siitä, ette het tulevaisuessa pitäsit resyrsisistä jää pois näistä verkoträffistä.

– Mitä enämpi sain oppia sitä paremin ymmärsin, ette minuriteettipolitiikka ja työ minuriteettikielitten kansa oon semmosta mitä metki saattasimme olla myötä

kehittämässä.

Uusitetut visjuunit

Uusissa visjuunissa Norrbottenin Kuntaliitole Roger Kempainen näkkee, ette pitä olla maholista heile yhdessä Maakäräjitten kansa nostaa kompetenssiä kunnissa ja terveys- ja sairashoissa minuriteetistä ja erityisesti kunka heitä kohelthaan.

– Met pitäsimmä nyt alkaa kehittämhään kolutuskonseptiä minuriteetistä ja minuriteettipolitiikasta, joka antaa suuntaohjeita kunnile ja maakäräjille.

Tällä viikola Roger Kempainen on matkassa viideomootissa läänin kunnanjohtajitten kansa.

– Mie otan ylös nämät asiat niitten kansa ja freistaan saa heät myötä kärhöön, sanoo Roger Kempainen.

Tärkeätä

Marsista asti Mikael Törmä oon toiminu Norrbottenin läänin maakäräjitten strateginä kansalisten minuriteettien hyväksi. Hänen jälkhiin, työntekijännä

maakäräjissä, se oli tärkeätä saa kohata kunnan virkamiehiä ja niitä kahta virkamiestä Stockholmin läänin maakäräjistä, joila oon vasittu ansvaari minuriteettipolitiikan seuraamisesta ja yhistämisestä.

– Ensiksiki oli arvokasta saa kuula kunka kunnissa toimithaan ja minkälaisia haasteita niilä oon, sanoo Mikael Törmä.

Vaikka minuriteettikieli-

lakkia käytethään vähän eri laila maakäräjissä ja kunnissa, Mikael Törmä näkkee maholisuuksia ajatuksessa yhteisestä koulutuksesta.

– Eppäilemättä oon etuja siitä ette oon myötä koulutuksessa, josta oon hyötyä kunnile ja maakäräjille. Mie halvan kuula enämpi tästä, sanoo Mikael Törmä.

Hasse Stenudd

Käänös: Erling Wande



Mikael Törmä, Norrbottenin läänin maakäräjitten minuriteettistrategi, Lena Helin, Jellivaaran kunnan minuriteettiasioitten hoitaja, sekä Roger Kempainen, johtaja, Norrbottenin kuntaliitto.

Kuva: Hasse Stenudd